

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Institutt for energiteknikk
PB 40
2027 KJELLER

Deres ref

Vår ref
23/7941-4

Dato
10. januar 2024

Statsbudsjettet 2024: Oppdragsbrev for 2024 til Institutt for energiteknikk

Innholdsfortegnelse

Statsbudsjettet 2024: Oppdragsbrev for 2024 til Institutt for energiteknikk	1
1. INNLEDNING	1
2. OVERORDNEDE FORVENTNINGER	2
3. VIKTIGE UTFORDRINGER FREMMOVER	2
4. MÅL	3
5. PRIORITERTE TILTAK OG BESTILLINGER I 2024	3
6. BUDSJETTVEDTAK OG FULLMAKTER FOR 2024	5
6.1. Budsjettvedtak	5
6.2. Fullmakt om dekning av forsikringsansvar ved atomuhell	6
7. STYRINGSDIALOG OG RAPPORTERING	6
VEDLEGG: STYRINGSKALENDEREN FOR 2024	8

1. INNLEDNING

Vi viser til Innst. 8 S (2023–2024) og Prop. 1 S (2023–2024) for Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak av 15.

Postadresse
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo
postmottak@nfd.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 8
www.nfd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
912 660 680

Avdeling
Forsknings- og
innovasjonsavdelingen

Saksbehandler
Mirind Shala
22 24 67 22

desember. Dette oppdragsbrevet fastsetter mål og prioriterte tiltak for statens bevilgning til de nukleære anleggene ved Institutt for energiteknikk (IFE) for 2024.

Departementet tar forbehold om at IFE innenfor gjeldende budsjetttrammer kan bli pålagt enkelte oppgaver i tillegg til dem som er beskrevet i dette brevet. I slike tilfeller blir det sendt tillegg til oppdragsbrevet.

2. OVERORDNEDE FORVENTNINGER

Målet for næringspolitikken er størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi, noe som innebærer at all næringsvirksomhet må være sosialt, miljømessig og økonomisk bærekraftig, og ikke gå ut over jordens tåleevne. Regjeringen har høye ambisjoner og vil føre en aktiv næringspolitikk der private bedrifter og det offentlige spiller på lag for å akselerere det grønne skiftet. I næringspolitikken vil vi bidra til grønn omstilling i næringslivet for å nå målet om å redusere klimagassutslippene med 55 prosent innen 2030. Vi vil øke investeringene på fastlandet, inkludere flere i arbeidslivet, skape flere lønnsomme og innovative jobber over hele landet og øke eksporten utenom olje og gass med minst 50 prosent innen 2030.

3. VIKTIGE UTFORDRINGER FREMOVER

IFE er som konsesjonshaver av atomanleggene på Kjeller, i Halden og Himdalen ansvarlig for at denne virksomheten drives i tråd med regelverk og vedtak. IFEs nukleære virksomhet er beheftet med et betydelig skadepotensial i tilfelle uhell eller anslag. Departementet forventer at IFE bidrar til et godt samarbeidsklima med berørte aktører og finner gode løsninger sammen som bidrar til trygg og sikker håndtering av atomanlegg og avfall, en effektiv overføring, god fremdrift og til å finne kostnadseffektive løsninger.

Driften av de nukleære anleggene bærer preg av et betydelig etterslep, både når det gjelder sikkerhet og håndtering av avfall. Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) har de senere årene gitt en rekke pålegg. DSA vurderer at påleggene om sikkerhetsvurdering av kritikalitet, opplysninger om atombrenselet, utbedring av lagringsforhold samt utvidelse av lagringskapasitet er de viktigste. I tillegg kommer vilkår stilt i konsesjonene, der spesielt arbeidet med oppdaterte sikkerhetsrapporter må prioriteres høyt.

Tilstrekkelig sikring av IFEs skjermingsverdige verdier krever kontinuerlig oppfølging fra IFEs side. IFE har gjort mye godt arbeid på å styrke dette området de siste årene. Det er foreløpig for tidlig å konkludere om status i påvente av igangsatt verifikasjonsprosess.

IFE har særskilte forpliktelser knyttet til ikke-spredning av nukleært materiale, inkludert våpenanvenbart materiale.

Norsk nukleær dekommisjonering (NND) skal gjennomføre oppryddingen etter IFEs nukleære aktivitet. I tråd med Meld. St. 8 (2020-2021) skal det gjennomføres en overføring

av IFEs nukleære virksomhet til NND. Overføringen skal gjennomføres så snart som mulig, men forutsetter at NND får konsesjoner. Forsinkelser i IFEs arbeid med sikkerhet medfører forsinkelser i DSAs behandling av NNDs konsesjonssøknader.

Stans av deponering i KLDRA Himdalen har forverret situasjonen når det gjelder IFEs ansvar som nasjonalt avfallsmottak. Dette medfører utfordringer for IFE til å motta radioaktivt avfall fra eksterne kilder.

Det er viktig at forurensning på og omkring IFEs områder kartlegges før NND tar over konsesjon med henvisning til DSAs pålegg til IFE om å gjennomføre slike kartlegginger.

4. MÅL

Det er definert følgende hovedmål med tilhørende delmål for NFDs tildelinger til IFE:

Hovedmål
Ivareta sikkerhet ved nukleære anlegg, samt trygg og effektiv håndtering av nukleært avfall og –infrastruktur

Delmål
1. Nødvendig fremdrift i planlegging og gjennomføring av dekommisjonering
2. Nødvendig fremdrift i arbeidet med håndtering og oppbevaring av reaktorbrensel og nukleært avfall
3. Ivareta sikring av objekter og informasjon som har et særskilt beskyttelsesbehov
4. Ivareta sikkerhet ved nukleære anlegg
5. Effektiv bruk av offentlige midler

Rapporten om mål- og resultatstyringssystem (MRS) som ble utarbeidet i 2018, gir detaljert beskrivelse av hovedmålet, delmålene og styringsindikatorene. Hovedmålet og delmålene ligger til grunn for styringsdialogen mellom departementet og IFE.

5. PRIORITERTE TILTAK OG BESTILLINGER I 2024

Oppfølging av sikkerhet og sikring

IFE skal gi første prioritet til sin oppfølging av konsesjonsvilkår, pålegg og avvik knyttet til den nukleære virksomheten. Departementet forventer fremdrift i arbeidet i tråd med fastsatte frister og krav. Departementet vil følge dette særskilt opp gjennom intensivert oppfølging av IFE basert på månedlig rapportering og etterfølgende møte.

Departementet forventer at IFE er bevisst sitt ansvar som innehaver av atomanlegg, og holder seg godt orientert om gjeldende regelverk og opprettholder en forsvarlig egenevne til å forstå og følge opp regelverket. IFE skal ha på god sikkerhetskultur og skal vektlegge

sikkerhetshensyn fremfor andre hensyn. Departementet forventer forsvarlig beredskap både i tilfelle uhell/ulykker eller anslag.

IFE skal, med støtte fra NND, holde høyt fokus på det pågående prosjektet med å håndtere beholdningen av våpenanvendbart materiale. Det forventes at IFE følger opp aktuelle problemstillinger på en god måte for å unngå unødige forsinkelser.

Departementet forutsetter at IFE avsetter nødvendige ressurser med rett kompetanse til å støtte DSAs verifikasjon av sikringstiltakene, og følger effektivt opp identifiserte avvik og/eller forbedringspunkter.

Overføring fra IFE til NND

Departementet legger opp til at samarbeidet om term sheet som angir prinsippene for virksomhetsoverføringen slutføres i løpet av 2024. IFE må påregne bruk av ressurser i arbeidet med hovedavtalen mellom departementet og IFE, og mellom IFE og NND i arbeidet med nødvendige delavtaler.

Det planlegges for at overføringen gjøres som en virksomhetsoverdragelse jf. arbeidsmiljøloven § 16. IFE skal legge til rette for en mest mulig smidig overføring av oppgaver og ansvar til NND samt legge et godt grunnlag for oppryddingen. Reaktorene med tilhørende lagre og øvrige anlegg skal tilstandsvurderes slik at tilstand og driftsrisiko er godt dokumentert ved overføringen. IFE skal gi tilgang til anlegg, stille anleggsinformasjon og nøkkelpersoner til rådighet og oppfordres til å sekundere nøkkelpersoner til NND, i den grad dette ikke reduserer fokus på, og prioritering av, arbeidet med sikker drift og sikring. IFE kan ikke disponere tomteareal eller gjøre organisasjonsendringer som er til hinder for en rask overføring eller som vanskeliggjør, forlenger eller fordyrer oppryddingsarbeidet.

Den kvartalsvise rapporteringen fra IFE og NND om arbeidet relatert til overføringen opprettholdes.

Kompetanse

IFE skal ivareta og videreutvikle nødvendig kompetanse om anleggene slik at de kan driftes sikkert og dekommisjoneres på en trygg og kostnadseffektiv måte. For å oppnå forventet kvalitet på prioriterte leveranser forutsettes det at IFE prioriterer bruken av ressurser med egnet kompetanse.

KLDRA

IFE skal følge opp situasjonen som har oppstått som følge av midlertidig stans i deponering i KLDRA på en hensiktsmessig måte. Dette gjelder også eget avfallsmottak på Kjeller, etablering av nye midlertidige løsninger for lagring av radioaktivt avfall fra egen virksomhet og eksterne kilder. IFE skal, med støtte fra NND, finne de beste løsningene ut fra et langsiktig nasjonalt perspektiv.

Avtaler med tredjeparter

IFE skal informere departementet om vesentlige avtaler som skal inngås med tredjeparter knyttet til oppryddingen. Ved inngåelse av avtaler med tredjeparter i overgangsfasen og som har en varighet ut over overgangsfasen, skal følgende prinsipper legges til grunn:

1. IFE er ansvarlig for å oppfylle alle krav og pålegg gitt av reguleringsmyndigheter, så lenge IFE har konsesjon for å eie og drive anlegg og har eierskap til materialet som avtalen vedgår.
2. IFE står som avtalemotpart for leverandører og også for avtalevederlaget.
3. Finansieringen av avtalene kommer gjennom NND.
4. NND gis innsyns- og konsultasjonsrett i forhandlinger og avtaler.
5. Det legges inn i avtalene at NND kan tre inn i IFEs ansvar i kontaktene når de har konsesjon for å eie og drive anlegg og har overtatt eierskapet fra IFE.

Usikkerhet

IFE skal rapportere halvårlig om usikkerhet tilknyttet bl.a. egne prosesser, aktiviteter, oppgaver, avvik, pålegg og vilkår i forbindelse med oppryddingen ifm. MRS-rapporteringen. Rapportene skal sendes til både departementet og NND.

6. BUDSJETTVEDTAK OG FULLMAKTER FOR 2024

6.1. Budsjettvedtak

For Institutt for energiteknikk er det fattet følgende budsjettvedtak på kap. 908.

Kap. 908	Institutt for energiteknikk	Beløp
Post 70	Tilskudd til drift av atomanlegg, <i>kan nyttes under kap. 907, post 01</i>	415 395 000
Post 71	Tilskudd til sikring av atomanlegg	49 259 000
Post 72	Lån til flytting av laboratorier og Infrastruktur	80 000 000
Sum kap. 908		544 654 000

Bevilgningen over kap. 908, post 70 er til opprettholdelse av sikker drift ved anleggene, forberedelse til dekommisjonering, vakthold og beredskap.

Bevilgningen over kap. 908, post 71 er til oppfølging av pålegg om sikringstiltak fra DSA og NSM og oppfølging relatert til relevant sektorregelverk, sikkerhetsloven og departementets vedtak fra 2021 knyttet til klassifisering av IFEs skjermingsverdige objekter.

Utbetaling vil i tråd med dagens praksis skje i månedlige rater til IFEs bankkonto.

Det er inngått avtale mellom staten og IFE om et lån på inntil 120 mill. kroner til flytting av laboratorier og infrastruktur på Kjeller. Utbetaling av lånet skjer etter anmodning fra IFE.

Bevilgningen til NND over kapittel 907, post 21 skal brukes til oppryddingsrelaterte aktiviteter og trygg håndtering av atomavfall. IFE kan be om finansiering for egne prosjekter fra NND, eller NND kan gi oppdrag med finansiering via kap. 907, post 21. Hvis midlene skal gå til oppfølging av konsesjonsvilkår og pålegg, så er det IFE som konsesjonshaver som har ansvaret for å gjøre prioritering av bevilgningene. NND skal alltid være informert før iverksettelse av tiltak som forutsetter finansiering over kapittel 907, post 21.

NND og IFE gis fullmakt til å foreta bestillinger ut over gitte bevilgninger innenfor en samlet ramme på inntil 465 mill. kroner under kap. 907, post 21. Fullmakten kan benyttes til å inngå avtaler i 2024, men hvor utbetalingen vil komme i 2025 eller senere. IFE kan be NND om å benytte fullmakten til å gjennomføre bestillinger innenfor denne rammen.

Det følger av §5 i Stortingets bevilgningsreglement at utgiftsbevilgninger ikke kan overskrides eller brukes til andre formål enn forutsatt av Stortinget, med mindre det er gitt eksplisitt fullmakt om noe annet.

IFE skal følge lov om offentlige anskaffelser ved anskaffelser på det nukleære området.

6.2. Fullmakt om dekning av forsikringsansvar ved atomuhell

De norske atomanleggene ble ved kgl.res. i februar 2009 vurdert å falle inn under lavrisikoanlegg i henhold til atomenergiloven § 30 nr. 1 andre punktum. Rammen for statsgarantien for innehavere av atomanlegg i Norge ble ut fra dette fastsatt til 80 millioner euro. Størrelsen på den norske statsgarantien er i tråd med det som gjelder for lavrisikoanlegg i henhold til endringsprotokoller 12. februar 2004 til Pariskonvensjonen og til Brusselkonvensjonen om erstatningsansvar på atomenergiens område som begge trådte i kraft 1. januar 2022.

7. STYRINGSDIALOG OG RAPPORTERING

Departementet og IFE skal gjennom styringsdialogen vurdere og følge opp de mål og prioriteringer som er gitt i oppdragsbrevet.

Det vil bli holdt to styringsmøter mellom departementet og IFE i 2024, ett om våren og ett om høsten.

IFE har ansvar for at rapportering skjer i henhold til føringer i oppdragsbrevet, MRS og vedlagte styringskalender. IFE skal varsle departementet snarest mulig dersom føringer eller frister i oppdragsbrevet eller rapporteringskalenderen ikke kan oppnås.

Vesentlige avvik fra omforente planer, vesentlige spørsmål om sikkerhet og beredskap, økt risiko og øvrige spørsmål av vesentlig politisk interesse innen det nukleære området, skal

legges fram for departementet skriftlig ved ansvarlig avdelingsledelse, på et så tidlig tidspunkt som mulig. Tiltak som kan påvirke den langsiktige ressursanvendelsen eller binde staten juridisk ut over NNDs fullmakter, skal det informeres om på tilsvarende måte

Vedlagt styringskalender gir en samlet oversikt over rapporteringsfrister.

Med hilsen

Bent Sunde (e.f.)
Fungerende ekspedisjonssjef

Mirlind Shala
Rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi:

Riksrevisjonen
Norsk nukleær dekommisjonering
Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet

VEDLEGG: STYRINGSKALENDEREN FOR 2024

Måned	Dato	Aktivitet
Januar	1. januar	Kvartalsvis rapportering på overføring med NND
	15. januar	Månedsrappport desember
	Ultimo januar	Oppfølgingsmøte mnd. rapport IFE og NFD
Februar	15. februar	Månedsrappport januar
	Ultimo februar	Oppfølgingsmøte mnd. rapport IFE og NFD
Mars	1. mars	Ev. innspill til revidert budsjett 2023
	15. mars	Månedsrappport mars
	15. mars	Årsrapport 2023, jf. Krav i MRS-rapporten
	15. mars	Budsjettforslag 2025
	Ultimo mars	Rapportering usikkerhet Oppfølgingsmøte mnd. rapport IFE og NFD
April	1. april	Kvartalsvis rapportering på overføring med NND
	15. april	Månedsrappport mars
	Ultimo april	Oppfølgingsmøte mnd. rapport IFE og NFD
Mai	Mai	Styringsmøte IFE og NFD
	15. mai	Månedsrappport april
	Ultimo mai	Oppfølgingsmøtemøte mnd. rapport IFE og NFD
Juni	Juni	Møte med IFEs styre
	15. juni	Månedsrappport mai
	Ultimo juni	Oppfølgingsmøte mnd. rapport IFE og NFD
Juli	1. juli	Kvartalsvis rapportering på overføring med NND
August	15. august	Månedsrappport juni/ juli
	Ultimo august	Oppfølgingsmøte mnd. rapport IFE og NFD
Sept.	15. september	Månedsrappport august
	20. september	Status økonomi per 31. aug., inklusive eventuelle innspill til endringsproposisjon høstsesjon 2024
	Ultimo september	Oppfølgingsmøte mnd. rapport IFE og NFD
Okt.	1. oktober	Halvårsrapport for første halvår 2023, jf. MRS-rapporten, omtaler kompetanseutvikling
	15. oktober	Månedsrappport september
	Ultimo oktober	Oppfølgingsmøte mnd. rapport IFE og NFD
	Okt. - nov.	Kvartalsvis rapportering på overføring med NND
Nov.	1. nov.	Innspill til store satsinger 2026
	15. november	Månedsrappport oktober
	Ultimo november	Oppfølgingsmøte mnd. rapport IFE og NFD

	November	Styringsmøte høst
Des.	15. desember Ultimo desember 31. desember	Måned rapport november Oppfølgingsmøte mnd. rapportmøte IFE og NFD Oppdragsbrev for 2025